

Budgetdirektiv år 2005 för AB Storstockholms Lokaltrafik

Ärendet

Beslut i landstingsstyrelsen den 20 april 2004 att uppdra åt landstingsstyrelsens förvaltning att senast den 1 juni 2004 redovisa en närmare analys av SL-koncernens ekonomiska situation samt beslut i landstingsfullmäktige den 11 maj 2004 att uppdra till landstingsstyrelsen att under juni återkomma till fullmäktige med förslag till beslut avseende budgetdirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa förslag till budgetdirektiv år 2005 för AB Storstockholms Lokaltrafik innebärande ett bidrag med 4 018 000 000 kronor.

Bakgrund

I förvaltningens förslag till budgetdirektiv år 2005 för AB Storstockholms Lokaltrafik har föreslagits en ökning av bidraget till SL från 3 820 mkr 2004 till 3 971 mkr 2005, d.v.s. 4 % eller 151 mkr. Detta är en lägre ökning än i planår 2005 i budget 2004 som var 12 %, 451 mkr. Anledningen detta är landstingets begränsade möjligheter till kraftigt ökade aktieägartillskott-/bidrag med anledning av försämrade skatteintäkter jämfört med budget. Den nu föreslagna ökningen med drygt 5 % kan jämföras med ökningen av bidrag för hälso- och sjukvården med 2 % i budgetdirektiv 2005. Med syfte att kvalitetssäkra budgetförutsättningarna för år 2005 uppdrogs åt landstingsstyrelsens förvaltning att genomföra en analys av SL:s ekonomiska situation.

2004-05-26

Förvaltningens synpunkter

Projektet

Ett projekt under ledning av landstingsstyrelsens förvaltning, med deltagare från SL i såväl projekt- som styrgrupp, har genomförts för att analysera och kvalitetssäkra planeringsförutsättningarna för budgetår 2005.

Fyra projektmöten har genomförts och arbetet har koncentrerats på att i första hand kvalitetssäkra budgetförutsättningarna för år 2005. I nuläget finns kvalitetssäkrad resultaträkning för utfall 2003, budget/prognos 2004 samt plan 2005 med full jämförbarhet mellan åren. Arbetet har komplicerats av att SL i landstingets koncernredovisningssystem (Frango) har rapporterat vissa intäkter och kostnader olika mellan åren och mellan budget och prognos. Detta gäller t.ex. delar av kostnader för köpt trafik (SJ-kostnad och väktare) samt reparation och underhåll. En avsättning som budgeterats för 2004 men ej gjorts avsättning för ger resultatpåverkan. I förvaltningens plan för 2005 finns tydligt angivna antaganden.

Angreppssätt

Projektets huvudfråga har varit huruvida en höjning av bidraget till SL år 2005 med 4% är en "rimlig" planeringsförutsättning för SL eller inte. För att besvara denna fråga har en resultaträkning med denna höjning som en förutsättning arbetats fram för år 2005 - "Plan 2005". Denna resultaträkning bygger delvis på förvaltningens egna antaganden. Dessa antaganden grundas på

- Att bokslut 2003 är utgångspunkt
- Att SL:s budget år 2004 för köpt trafik, reparationer och underhåll och kostnad för bilar och andra transportmedel hålls
- Att stor återhållsamhet avseende kostnader iakttas i ljuset av koncernens mycket svåra ekonomiska läge
- Att försöket med trängselskatt inte påverkar SL:s ekonomi, (SL skall kompenseras av staten för samtliga merkostnader).

Arbetet resulterade i förvaltningens slutsats att ett ökat tillskott från SLL med 5 % är en mer rimlig planeringsförutsättning för SL:s verksamhet.

2004-05-26

Resultaträkning plan 2005

Mkr	Bokslut 2003*	Plan 2005**	Ändring 05/03
Bidrag från SLL	3 861	4 018	4%
Biljettintäkter	3 330	3 891	17%
Uthyrning fordon	1 233	1 272	3%
Övrigt	656	678	3%
Summa intäkter	9 079	9 859	9%
Köpt trafik	-6 129	-6 323	3%
Reparation och underhåll	-524	-609	16%
Kostnader, egen personal	-285	-307	8%
Övrigt	-1 275	-1 381	8%
Summa kostnader	-8 214	-8 620	5%
Resultat 1	866	1 239	43%
Avskrivningar	-637	-834	31%
Finansnetto	-255	-405	59%
Resultat 2	-26	0	

* Pro-forma d.v.s. justeringar har gjorts för att öka jämförbarheten mellan åren

** Pro-forma, bygger delvis på antaganden av LSF

Bidrag från SLL föreslås utökas från i budgetdirektiven föreslagna 3 971 mkr till 4 018 mkr, d.v.s. med 47 mkr. Ökningen görs mot bakgrund av att den ökade räntekostnaden för förlängning av bindningstider på SL:s låneskuld inte påverkar koncernens resultat. Resterande intäkter överensstämmer med SL:s plan för år 2005.

Förvaltningen har beräknat kostnaden för *köpt trafik* utifrån SL:s budget för år 2004, på 6 190 mkr, med tillägg för 124 mkr för prisuppräkning och 9 mkr för ökade försäkringskostnader. Förvaltningens beräkning avviker från SL:s plan med cirka 150 mkr, varav 76 mkr avser ökade säkerhetskrav i bussar, cirka 40 mkr förändrad trafikvolym under 2004 samt 36 mkr helårseffekt av budgetöverdrag år 2004. Avseende finansiering av ökade säkerhetskrav i bussar anser förvaltningen att beslut om finansiering bör fattas i särskild ordning när myndighetsbeslut föreligger. Förvaltningen finner det fullt rimligt att SL för år 2005 planerar för samma trafikvolym som är budgeterad för helår 2004. Detta innebär bland annat att det inte finns utrymme år 2005 för de trafikutökningar som är planerade för hösten 2004.

2004-05-26

Kostnader för *reparation och underhåll* har av förvaltningen beräknats utifrån SL:s budget för år 2004, 554 mkr, med 10 % kostnadsökning år 2005. Beräkningen avviker från SL:s plan med 30 mkr, en rimlig reduktion enligt förvaltningen med hänsyn tagen till en sammanlagd kostnadsökning på 16 % från 2003.

SL:s *personalkostnad* har beräknats utifrån utfall 2003, 266 mkr, med 2,1 % kostnadsuppräknings per år och volymuppräknings 3,6 %, vilket motsvarar utökat antal årsarbetare med 19 från 534 den 31 december år 2003 till 553 den 31 december år 2004. Ökningen motiveras av att konsultkostnader utväxlas mot personalkostnader. Beräkningarna avviker från SL:s plan med 23 mkr, då SL planerat att nyanställa 38 årsarbetare. Denna ökade personalkostnad skall mötas av minst samma minskning av konsultkostnader.

Summa *övriga kostnader* har beräknats till 1 381 mkr, vilket avviker från SL:s plan med 86 mkr. Avvikelsen består i huvudsak av allmän reserv om 75 mkr. Den allmänna reserven föreslås inte budgeteras och diverse övriga kostnader reduceras. Total ökning av övriga kostnader motsvarar då 8 % ökning jämfört med 2003.

Summa *avskrivningar* överensstämmer med SL:s plan. En översyn av principer för avskrivningar pågår och skall vara klar till delårsbokslutet 2004. Jämfört med SL:s tidigare inrapportering den 31 januari av plan 2005 i budget 2004 är detta en ökning från 742 mkr till 834 mkr eller 92 mkr.

Finansnetto har beräknats utifrån gällande terminsräntor och hänsyn har tagits till utökad upplåning, cirka 2 miljarder kronor, i samband med nya investeringar samt ökad kostnad för räntebindning. Jämfört med SL:s tidigare inrapportering den 31 januari av plan 2005 i budget 2004 är detta en minskning från 536 mkr till 405 mkr eller 131 mkr även med hänsyn tagen till kostnad för räntebindning på 47 mkr.

Slutsatser

Det är SL:s och förvaltningens gemensamma uppfattning, efter genomgång av ovanstående, att SL synes ha förutsättningar att, trots den reducerade ökningen av bidraget, klara ett nollresultat år 2005. En viktig förutsättning är att ökat fokus på intäktssäkring d.v.s att alla resenärer betalar för sig ("stoppa svinnet" projektet) samt att marknadsförings- och försäljningsaktiviteter faller ut enligt plan. Därutöver kommer alla dömda klottrare framgent stämmas på skadestånd för de kostnader de åsamkat SL p.g.a. vandaliseringen.

2004-05-26

Bidraget föreslås ökas med 47 mkr utöver bidraget i budgetdirektiven år 2005 på 3 971 mkr för att täcka ökade kostnader för förlängning av bindningstiden på SL:s leasing-/låneskuld. Denna åtgärd påverkar inte landstingskoncernens resultat då motsvarande förbättring av finansnettot redovisas hos koncernfinansiering. Trafikvolymen 2004 bedöms kunna hållas även 2005. Detta synes vara särskilt möjligt att uppnå om planerade trafikutökningar under hösten 2004 ej genomförs och trafikvolymen bevaras oförändrad. För eventuellt tillkommande kostnader för krav på utökad säkerhet i bussar föreslås att landstingskoncernen centralt reserverar medel 2005 för detta ändamål.

Budgetdirektiv inför åren 2006 och 2007 skall vidare diskuteras och planeras inom ramen för det fortsatta arbetet inom projektet. Särskild vikt kommer att läggas vid kapitalkostnader och dess samband med investeringar. Projektet fortsätter även för att slutföra arbetet med koppling mellan SL:s kontoplan och Frango.

Sören Olofsson

Lennart Jangälv